

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám: 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Zsidó hetikronika.

A legújabb zsidó sajtóterméknek nagyon fáj a „Bácskai Napló”. Elhiszem hogy fáj. Irt egy heti krónikát, amelyben cirkuszban szeretné mutogatni a keresztény lap olvasóját.

Hát bizony, bolondok is vagyunk mi, de nem csak mi, a Bácskai Napló olvasói, hanem az egész keresztény Magyarország összes olvasó és olvasni nem tudói! Bolondok! De még milyen bolondok! Nem látjuk be, hogy 50 év óta hova fejlődöttünk, mivé lettünk?

Ne vádoljon bennünket a zsidóság sem antiszemizmussal, sem keresztényhez nem illő vallási türelmetlenséggel, mert nagyon is soká türtünk, nagyon is türelmesek voltunk: — szóval „bolondok”. Nem bántjuk mi a tisztességes, munkás, józan életű zsidóságot, hanem bántjuk, ostromozzuk az ugynevezett „bankár” urakat, akik mindenféle kétes üzletekkel a gyors meggazdagodás vágyától eltelt keresztény és hiszékeny emberek pénzén élnek jólétben, járnak 30000 forintos automobilon, fürdőznek külföldön és amikor év és évek múlva kipattan „a bankár ur” szennyese, akkor megszöknek, vagy egy golyóval intézik el az ügyet. Igen ám, de a családja nem nyomorog, gyermeke nem megy koldulni, hanem a piszkos pénzen élnek uri életet tovább és nem törődnek a sok megkeserítettnek könyáradatával.

Hát mi igazán „bolondok” vagyunk! Mert nézzük csak tovább: kik néptelenítették el Magyarországot? Ugye azok a zsidók, akik aranyhegyeket ígérve ügynökeik által, kivitték az ország munkás erejének színe-javát messze Amerikába, elhivatva velük hogy ott a földön hever az arany, csak le kell érte hajolni. — Es az elámitottak itt hagyták ezt a régi magyar hazát egy szemernyi fájó érzés nélkül, hogy Amerikában baromi módon dolgozzanak, irtsák az őserdőket, ássák a földet halált hozó vidékeken. Hirt sem kaptunk arról, hány pusztult el nyomorultan idegen földön, hány lett nyomorult béna és milyen kevésnek kedvezett csak a szerencse, akik ha itthon ugy dolgoztak volna, itt is bizonyára boldogulnak. Es mi bolondok nem kérdeztük, hogy ha az az Amerika olyan Eldorádó, miért nem megy oda ki a zsidó? Miért csak akkor, ha már ég a tapa alatt a föld? Miért jön ide Oroszországból, Galicziából, Csehor-

szágból — míg tehet — minden zsidó? Es miért biztat minket, hogy hagyjuk itt e szép országot? Mert „bolondok” vagyunk!

Vagy nézzük az emberhussal kereskedő zsidót, aki büntetlenül szállítja Orosz, Török, Bosnyákországba fiatal leányainkat és asszonyainkat fényes ígéretekkel csábítva el őket, romlásba döntve ezeket és palotát építve magoknak itthon az emberhús árából. Ugye igaz, hogy „bolondok” vagyunk?

Vagy nézzük a vörös szocializmust! Nem-e a zsidók csinálták ezt is? Nem ők drágitották-e meg az életet? Tudta-e a magyar ember mi az az internacionálizmus? Most haragszik az urra, papra, mert elhitették velük a zsidók, hogy így el lehet osztani a földet: el bizony; de nem neked szegény magyarom, hanem nekik, a zsidó vezetőknek akik gumirádlereken kocsikáznak, bok szivart szivnak s szipolyozzák a véredet. A bolond magyar egyik része kimegy Amerikába, másik része zsidó demokrata, a harmadik része a közép osztály, ez meg az adósságok tengerében fullad és így persze, könnyű velük elbánni. Bolond bizony a keresztény magyar!

Hiszen az fáj az ilyen zsidóknak, hogy a majorátusok és „papi” vagyonok felett nem bírják megüttetni a dobot. Ezért hát a vörös elbolondítottakkal fenyegetik, és a zsidó sajtóval kezdik ki. Es ti keresztények nem látjátok be, hogy mi lesz ennek a vége, ha ideibe fel nem ébredtek és egy keresztény tábor nem alkottok, a melyen meg kell, hogy törjön a zsidóság hatalma. Es miért nem bántja a reformátust, az unitáriust, miért bánt csak bennünket, katolikusokat? Mert mi sokan vagyunk, mert katolikus papi domíniumaink vannak. Ez fáj nekik, és ezt nem lehet megterhelni uzsorával és elvinni, elkótyavetyélni. Hej bizony „bolond” a magyar. Igaza van a „rőf” lovagnak versében. Es ezt a kapzsi, mindent magához ragadó, mindent bepiszkoló zsidó fajt gyűlöljük mi. A tisztességes zsidók ellen; kik becsülettel futják be életüket, nekünk sincs szavunk; de, hogy némán nézzük mint lesz ebből a tejjel-mézzel folyó országból a zsidó erkölestán, kereszténygyűlölő sajtó és az uzsora révén zsidó ország, annyira „bolondok” még nem vagyunk.

Bizunk a magyarok Istenében, hogy feltámadunk, mert ha nem, akkor még lélekzetet sem vehetünk zsidó engedelem nélkül Magyarországon.

Egy szemléltető.

Nemzetiségi szövetkezés.

Míg a románság egy része békehurokat peng és arról álmodik, hogy meg lehetne kötni a békét a magyarság és a román nép között, azalatt a románság egy pár feltolakodott vezére valami olyan szövetkezésen töri a fejét, amely szövetkezésben összefoghatna tót, román, szerb, német, horvát és együttesen gyűrhetné le a magyart.

A választói reform ellen folytatandó harcra a nemzetiségi pártok országos szövetségben akarnak tömörülni, hogy így egyesült erővel folytassák a küzdelmet a reform ellen. Ez a szövetség természetesen nemcsak az országgyűlési pártokra vonatkozik, hanem kiterjed az egyes kerületi pártokra is. A szövetségnek az a taktikája, hogy az ország idegenajku lakosságát a választói reform ellen egy táborban egyesítse. A nemzetiségi párt vezetői most országsszerte folytatják a szövetség előkészítő munkáit.

Készül a szövetkezés és úgy lehet, hogy a nép nem is óhajtja ezt a perverz szövetkezést, de a vezérek meg fogják csinálni. Bátoritást ehhez több oldalról kapnak. Ausztriában békességben türik azokat az egyleteket, amelyek egyenesen arra a célra alakulnak, hogy a magyarországi német népet fellátsák. Németországban nyíltan üvöltözi a germán sajtó, hogy Magyarországból német gyarmatot kell csinálni, a mely üvöltözést azonban a hivatalos Németország elítél s az egész komédiát — komédiának tartja.

Van azután egy része a magyar társadalomnak, amely hűséges követője volta szabadelvűpárti kormányoknak árkon-bokron át és amely most, mert nem habzsolhatja a meg nem érdemelt kitüntetések, a zsidós állásokat, a jövedelmező bérleteket, nekiáll káromkodni s szidja a kormányt, gyalázza ezzel önmagát, mert ha még oly dühöse is amiatt, hogy a habzsolatás és zabáltatás kikapcsoltatott a politikai eszközök közül, azért magyarok ők mégis és ezt a mivoltukat akkor érzik csak istenigazában, ha a nemzetiségi áradat a nyakukra teszi fojtogató markát.

Igen, magyarok szidalmazzák a magyarságot és szidnak mindent, amit rövid eszük föl nem ér. Az elmék dekadenciájának eme korszakában miért ne merészelhetne szövetkezésre gondolni a magyarság minden ellensége? Miért ne, mikor mi magyarok egymást marjuk és pusztítjuk? Mikor békét hirdetünk mindenfelé, holott ellenünk mindenki harcol? Mikor alszunk holott alattunk aknákat vágnak. Miért ne szövetkeznének?

Ismerőseink körében terjeszszük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók. Sürögöncim: VASBETON UDVAR. Arany érem és diszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárak

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítása rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.
Elvállal beton-esaternázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.
Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN, a vasuti indóházzal szemben. :-: TELEFON-SZÁM: 238. Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, viztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.
Portland-cement és hidraulikus més nagyban és kiesinyben.

VAKOLATI KÖPÖR.

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-19

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatárú kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon, szám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Fily Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedő. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárú. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatárú kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyára (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatárú kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	18	Informatio de Parochis	10 péld.	40
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	50
3	Egybekelték anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	21	Bérmacédula	50 drb	20
5	Misealapítványok naplója	"	05	22	Kivonat az egybekelték anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, belví	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, külví	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
7	Kegyves alapítványok naplója	"	05	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1
8	Kegyves alapítványok pénztári számadása belví	"	06	26	Dimissio	50 drb	1
8a	" külví	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	05	28	Nyugtanyakönyveske az egyh. pénzt. adóssai számára	25 drb	1
10	Templompénztári számadás külví	"	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10a	" belví	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	31	Párbér napló	10 iv	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	33	Gyónó oédula	500 drb	2
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	34	Ésketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35n	" (német szöveg)	50 drb	1
17	Informatio de Capellanis	"	30	35b	" (bunyevác szöveg)	50 drb	1
				36	Jegyések anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
				37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
				38	Rapulare	10 iv	60

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.
Szabadka, 1908 július 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járását biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszer-tárában Szabadkán.

416-40

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradjában.

folytán a Jakabhadat, ezt a megvakított majomcsapatot.

Hogy e hazugságában minő következtetés van, azt forgách Jakab nem látja meg a pezsgős ebédétől. Azt mondja, hogy dehogya is képesek brutalitásra az ő rabszolgái; a másik sorban meg már azzal dicsekszik, hogy milyen gazságot követtek el. Tizenkét pokolbeli szellemmel megtöltött egyén egyetlen egy szála emberre vetette magát. Hej, milyen jól jellemzi a vörös demokratákat. Köszönjék meg a titkáruknak; kezet is csókolhatnak neki érte. Osszeillenek.

Most a főkapitány ur figyelmét hívjuk föl forgách nyilatkozatának végére. Ebben forgách veszélyesen fenyeget. Ez a büntető törvénykönyvbe ütközik s felelősségre vonandó érte forgách Jakab. Az államrend követeli meg. Mi ugyan keveset hederítünk rá, mert hiszen Szabadkán mi verethetnének szét a vörös bandát, de mi tiszteljük az állam rendet, s épen ezért követelhetjük e rend ellen még a fenyegetéssel elkövetett sérelem megtorlását is.

Ugyancsak a főkapitány ur figyelmébe. A vörös demokrácia örve alatt működvelő előadásokat rendeznek, s ezekre plakátokon hívják meg a közönséget.

Kiváncsiak voltunk, s el mondattuk magunknak egy ilyen működvelői előadás eredményét. Érdekes, Jakabokra valló, tanulságos dolgokat tudtunk meg.

Előadás után a bevételből sörözött a rendezőség, amíg a jövedelemből tellett. Jócskán jött össze a munkások pénzéből jövedelem. Jutott egyre-egyre 15-20 pohár sör. Mikor a jövedelem lecsurgott a nemzetközi torkokon, a főrendező kijelentette, hogy elég, ráfizetni még sem lehet az előadásra.

Azt kérdezzük a főkapitány urtól? Vajjon nem tartaná-e üdvösnek, hogy az ilyen működvelői előadások rendezőit számadásra kényszerítene maga előtt; mert amit elmondottunk az tény.

Arra a forgách urra meg most már gyakrabban visszatérünk, s hü képét mutatjuk be Jakab társainak. Hadd gyönyörködjenek egymásban.

A tolvaj boszuja.

Megirtuk mai számunkban, hogy Ifkovics Ferenc, kereskedősegéd rálött barátjára Czopkóra, amiért ez ellene tanuskodott. Mai kihallgatása folyamán megállapították, hogy előre megfontolt gyilkossági szándékkal lőtt barátjára.

Czopkóval még tegnap délután találkozott, s kicsalta az erdőbe játszani. Czopkó gyanutlanul ki is ment vele, kártyáztak is, de Ifkovics még nem látta elérkezettnek az időt a gyilkosság végrehajtására.

Este még más négy barátjával együtt mulattak. Reggel Czopkóval az egyik szabadkai kocsmához látogattak el, akivel Ifkovics ismeretségben volt, de aki őt magyiselete miatt nem szenvedte, s családjának tagjaival érintkezni sem engedte.

Ifkovics itt Czopkót beküldötte azzal a megbizással, hogy hívna ki a kocsmáros lányát. Természetes, hogy a lány nem ment ki. Ekkor Ifkovics maga akart bemenni a lányhoz, de az ajtóban a kocsmáros utját állotta.

Ifkovics látva, hogy igyekezetének nem lesz foganatja szó nélkül megfordult, s az előtte másfél méternyire álló Czopkóra lőtt a zsebéből hirtelenül előrántott revolveréből.

Ifkovics különben a rendőrkapitány előtt nem himez, nem hámoz, hanem bevallja gonosz szándékát.

!!!ADÓSOK, HITELEZŐK!!!

Most jelent meg az új végrehajtási törvény ismertetője.

Ára 40 fillér.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

KÖZGAZDASÁG.

**** Az idel termés.** A földművelésügyi miniszter most adta ki hivatalos jelentését, amely számszerű adatokkal tárja elének az idei termés eredményét: katasztrális holdankint az átlagos termés, buza 621 métermáza, rozs 597 mm., árpa 612 mm., zab 535 mm. A bevetett és learatott terület után összesen millió métermázsánként: buza 3730 rozs 1153, árpa 1162, zab 996. A múlt évben termelt: 3280 millió buza, 1060 millió rozs, 1373 millió árpa és 1454 millió zab. Tehát aránylag a buzatermés mutat a legnagyobb javulást a tavalyi eredményhez képest.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

Végre Irén is kilépett a kazani nevelőintézetből, hogy helyet foglaljon a házasságra éhes kisasszonyok lakomáján. Irén néjének épen az ellentéte volt. Anyira hasonlított hozzá, mint a baba a szoborhoz. Törékeny, kicsi, vékony karok, nevető szemek és mégis, mondhatni az első csapásra, meghódította Saramiroff herceget, aki körülbelül hat láb magas volt. Az első találkozás után, ha megengedték volna, Saramiroff a tenyerén vitte volna magával. Amde Baktofné előbb a házassági szertartásokat követelte. Saramiroff beleegyezett mindenbe, amit kívántak tőle, csak siessenek. Még azt is kivitte, amint egyik jóbarátja már meg is állapította, s ami miatt ezek dühöngtek, amazok örültek, hogy menyasszonyának nővérét a cárné udvarhölgyévé nevezték ki.

Baktof kisasszony az udvarnak karácsonynapján szokásos felvonulása alkalmával mutatta be magát a világ előtt annak, ami csakugyan volt: Oroszországnak azon évben legnagyobb szépsége. Mikor megjelent vörösbársony, aranysegélyű ruhájában, fején a koszoruba font haj fölött a hagyományos fejdísszel, a kakosnokkal, el kellett ismerni, hogy az intézet növendékeinek igazuk volt, mikor társnőjük szépségével dicsekedtek. E büszke szoborra nem fiatal lányok lengő rongyai illettek, hanem az uralkodók komor, nehéz szövetei.

Ezen új talapzatot, amelyen ezentul mindenki megcsodálta, Kleopatra Saramiroff hercegnek köszönhette. Szívében némi hálát érzett e miatt iránta, de mikor az éjszakára egybefont haját hátravetette, gunyos mosoly árulta el gondolatát, hogy végtérre is nem valami nagyon sokat kell sógorának köszönnie. Hiszen, amit érte tett, azért meg van fizetve, mert vajjon nem vallhatja-e magának az annyira óhajtott nőt?

A fiatal házastársakra vonatkozó ezen gondolata nem borította arcát pirba; valamennyi tiltott könyvet olvasta már, tekintetét semmiféle kép előtt sem sűtötte le, de azért ezen dolgok iránt nem érzett sem vonzalmat, sem ellenszenvet, legföllebb eszköznek tartotta volna őket, mert hiszen a testnek ezen gyöngesége volt az, ami őt is megtette udvarhölgynek, hugát, Irént meg Saramiroff herceg feleségének.

— Majd ha én megyek férjhez... én... gondolá.

A pipere asztalra könyökölve a saját szeméibe nézett, hogy lelkének legmélyében olvashasson.

— Ha majd férjhez megyek, folytatta gondolatát, nem azért teszem, amért nővérem, mert szerelmes vagyok egy szép legénybe és mert ékszerem, ruhám lesznek. Nem lesz szerelmes, ez gyengeség, ez hátráltat... nem látunk tisztán... Azért megyek férjhez, hogy legyen valaki, legyen méltóságom... szerepet játszam... Hercegné! Ugyan nagy dolog is a cím! Gazdag... ez már valami, de még nem elégít ki. Magasabb állás kell, amit nem vehetnek el tőlem, valami, ami a szépség elfonyadása után is megmarad... Valamivel több lehet az ember egy hercegnénél.

(Folyt. köv.)

Figyelem!

Aki bármilyen ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megrekklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszékiileg bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-198

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
olegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt levele szalonruhához 20 - K. ért. színtűgy felöltözövel, turizslábdoboz, helyem-kamagart stb. 10, gyári árakon küld a mint meg-bizható és szűlő cég mindenütt ismert postabiztos gyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magyisevő élvez, ha szövetségességét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősnek. Szabott, legelőcsőbb árak. Örökös választék. Mintához, figyelmes vizsgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli időnyre való fekete, színtartó papi szöveimek megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

papi és polgári szabó.

195-81

A szerb patriarcha választás.

— Saját tudósítónktól. —

Az ország figyelme már napok óta foglalkozik az e hó 28-ára kitűzött patriarcha választással. Ami végtére érthető is, mert nagyfontosságú kérdés az Magyarországon: ki lesz a karlócai szerb patriarcha. A szerbek között rendkívül nagy az izgalom. Az összes magyarországi szerb lapok ezen kérdést tárgyalják, s a különböző pártárvonalok lapjai között heves tollharc folyik.

Maga a választási aktus épen július 30-án, Brankovich patriarcha halálzásának első évfordulóján fog megtörténni.

Vasárnap a szerb radikális párt Ujvidéken értekezletet tart Tomics Jasa elnöke alatt, amelyen az összes kongresszusi tagok részt vesznek.

Zmejanovics Gábor verseci püspöknek ismeretes nyilatkozatára tegnap nyilatkozott a szerb radikális párt. Mint ugyanis ujvidékről írják, nem áll az, hogy a radikális párt és a függetlenségi és 48-as párt között Zmejanovics hozta volna létre a közeledést, mert a radikális pártot elvi programja, az önálló vadterület és az önálló bank követelése sorakoztatta a függetlenségi párt hívei sorába. Nem áll az sem, mintha a radikálisok már megállapodásra jutottak volna a leendő patriarcha személye tekintetében. Ez csak közvetlen a választást megelőzőleg tartandó értekezleten fog eldőlni.

HIREK.

Tájékoztató.

Július 25. Anna-bál Palicson.

Augusztus 2. Az ipartestület tancmunkája az ipartestület helyiségében.

Augusztus 2. A műpártolók körének műkedvelői előadása a kath. legényegylet disztermében. Utána tánc.

— **Katholikus népszövetség.** Borotán, Beretich Marián, bácsalmási segédlelkész buzgólkodására, hatvankét taggal megalakult a Népszövetség. Helyi igazgatóvá Burnáty Adám, kereskedőt választották meg.

— **A munkásbiztosító pénztár alapszabályai.** Az országos munkásbetegség- és balesetbiztosító pénztárnak június 28-29-iki közgyűlésén elfogadott alapszabályait most hagyja jóvá csekély módosítással az állami munkásbiztosítási hivatal. A módosítások közül legfontosabb az, mely kimondja, hogy a járulékok csak a tényleges hat munkanap után szedhetők.

— **A műpártolók körének előadása.** Említettük már, hogy a műpártolók köre augusztus hó 2-án, a kath. legényegylet szinpadán műkedvelői előadást rendez. Az előadás iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyeket már is kapkodják. Az előadáson szerepelni fognak: Nők: Pietsch Ferencné, Csiffary Ella, Deák Mariska, Gönci Matild, Görög Juliska, Hauptmann Iduska, Hornyák Terike, Hubay Margitka, Kampós Jucika, Kalocsa Mariska, Kierszt Ilonka, Kovács Mariska, Kovács Margitka, Lapos Katica, Mihályka Rózsika, Rizsányi Erzsike, Schmil Erzsike, Student Janka, Szücs Teruska, Tassy Gizella, Tumbász Margitka, Varga Józsefné, Vojnics Margitka, Vojnics Pirooska, Völgyi Aranka. Férfiak: Arday Zsigmond, Bor Arpád, Ehersterk József, Fibik Imre, Limperger Lőrinc, Majláth Antal, Mansfeld Dániel, Moravcsék Sándor, Rómics Vince, Szalai József, Szuvájesits Károly, Valihora Kálmán, Vass Gyula, Vukovich József, Kovács Kornél, Vass László, Petrik András, Kovács Jenő, Csernus Ferenc, Hadnagy Géza, Vukovics Géza.

— **Husvágási szabályrendelet.** A tanács ma foglalkozott Darányi földmivelésügyi miniszter husvágási szabályrendeletével, amelyet a miniszteri rendelet értelmében, augusztus elsején az egész országban életbe kell léptetni. A tanács megállapítja azon módokat, miként léptetendő életbe a szabályrendelet Szabadkán is.

— **A tejhamisítás ellen.** A földmivelésügyi miniszter a városok tejjel és tejter-

mékekkel való ellátásának szabályozása és a hamisítás megállítására tekintetében intézkedéseket akar életbeléptetni s e célból felkérte a városokat, köztük Szabadka város hatóságát is, hogy tapasztalatait és javaslatait terjessze fel hozzá. Bizony nagyon itt az ideje, hogy a tejjel üzött hamisításoknak legalább némileg elejét vegye a hatóság, mert a mai eljárás mellett sok-sok betegséget bevisznek az emberi szervezetbe a hamisított, vagy tisztátalanul kezelt tejjel.

— **Kevesbedik a kivándorlók száma.** Newyorki hivatalos statisztika szerint május és június hónapjában 80 perccel kevesebb bevándorló érkezett oda, mint tavaly. Míg ugyanis tavaly májusban 184,886 bevándorló érkezett, az idén mindössze csak 36,317-en mentek ki. Ezek közül magyarországi honos volt 2242, vagyis huszonötzettel kevesebb, mint a múlt év májusában.

— **Közös kadétok és a magyar történelem.** A Pétervárad melletti Kamenitz közös hadapródiskolájának paranosnoksága hivatalos átiratot intézett a Magyar Tudományos Akadémiához, amelyben arra kéri, hogy növendékei a Történelmi Arcképcsarnokot megtekinthessék.

— **A visszavándorlókért.** A visszavándorlókat sok mindenféle kedvezményben iparkodik részesíteni a kormány, míg a nagymérvű kivándorlást előidéző okok közül egyiket sem igyekszik és tudja megszüntetni. Ma körirat érkezett a földmivelésügyi minisztériumtól, amelyben föl hívja a miniszter a hatósági munkásközvetítőt, az ár- és vízmentesítő és belvizesabályozó társulatokat, a folyam és kulturmérnöki hivatalokat, a közgazdasági előadókat, a gazdasági tudósítókat, a gazdasági egyesületeket, a gazdasági köröket, az erdőigazgatóságokat, erdőhivatalokat, erdőgondnokságokat, erdőfelügyelősegeket, állattenyésztési felügyelőket, a kereskedelmi és iparkamarákat és a gyáriparosok országos szövetségét, hogy a visszavándorlóknak minden esetben való alkalmazására törekedjenek.

— **A belügyminiszter a sósorszesz elárulásáról.** A belügyminiszterium a sósorszesz forgalombahozásáról és elárulásáról a következő rendeletet adta ki: „Ujabb időben ismételt panaszok merültek fel az iránt, hogy engedély nélkül hangzatos elnevezéssel, különféle betegségek ellen vársári módon ajánlott „sósorszesz“ készítmények kerültek forgalomba, a melyek összetételükkel fogva tulajdonképpen csupán, a 90-000-1903. sz. itteni szabályrendelet határozmányai szerint nyert engedély alapján árusítható, gyógyszerkülönlegességi jellegű készítmények. Miután az Országos Közegészségügyi Tanácsnak véleménye alapján az 1882. évi 52-571 sz. itteni rendelet szerint gyógyszernek nem tekintendő s ennél fogva szabad forgalom tárgyát képező „sósorszesz“ konyhasón és borszeszen kívül egyebet nem tartalmazhat, föl hívom a címet, hogy mindazok ellen, akik engedély nélkül rendszeresen gyógyszerként földicsért oly „sósorszesz“ jelzésű készítményt hoznak forgalomba, a mely konyhasón és borszeszen kívül, bárminemű más anyagot is tartalmaz, az 1876: XIV. t. c. 55. szakasza, illetőleg a 90-000-1903. sz. itteni szabályrendelet határozmányai alapján a megtorló eljárást indítsa meg. A rendelet a sósorszesz-gyártással üzött botrányos visszaélések elé emel gátat. Ami sósorszesz cégéren üzetett, az már szinte közel járt a kalandorkodáshoz. Az emberek kezdtek belebolondulni az egymásra licitáló hirdetményekbe, amelyek már odáig mentek, hogy a betegségek változatos fajtáira ezt a vegyületet kínálták csudaszernek.

— **Sikkasztó tejmaster.** A szabadkai vajtermelő központ panaszt emelt a redőrségnél, hogy Takács Lajos tejmaster azzal a megbízással küldte ki Kucorára: fizetné ki a vajtermeléshez megvett tejet. E célra 521 koronát adott át neki az igazgató. Takács azonban hitelezők kielégítése helyett jobbnak látta az 521 koronával megszökni.

— **A kisiparosok benzinje.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette a törvény-

hatóságot, hogy kisiparosok részére a benzin métermázsájának, illetőleg hektóliterjének az árát 16 koronában állapította meg.

— **Állat az emberben.** A osendőrség letartóztatta Földi György szegedi születésű cselédet, amiért ez állatias szenvedélyének martalékává egy hat éves gyermeket választott ki.

— **Itokálva a halálba.** Borzalmas jelenetnek voltak a szemtanúi azok az utasok, akik az Agárd és Dinnyés között vágató vonaton ültek. A borzalmas jelenet egy örült öngyilkossága volt. Az eset bővebb részletei ezek: Purger Ferenc 23 esztendő s gárdonyi napszámot már jó ideje mint epilepsziás örültet ismerik a községben. Purger betegsége miatt már sokszor volt kórházban; újabb időben azonban otthon tartózkodott s családi és községi felügyelet alatt volt. Dacára a szorgos felügyeletnek, vasárnap délután megszökött és előbb jól beszédvén pálincából meg borból, nekivágott a világnak azzal a szándékkal, — hogy elpusztítja magát. Sötét szándékát Agárd és Dinnyés között végre is hajtotta. Kalmár Nándornak és a vasuti őrnök ugyan föltűnt az arra ögyelgő alak, de már nem akadályozhatták meg végzetes tettét. Az örült egyenesen a vonat elé szaladt; a vágató gőzös természetesen összemorzsolta a szerencsétlent. Az öngyilkost nem fogják kiközösíteni a temetőből, mert hiszen mindenki örültnek tudta szegény Purger Ferencet.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SVENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egy negyed hold akáókkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-32

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

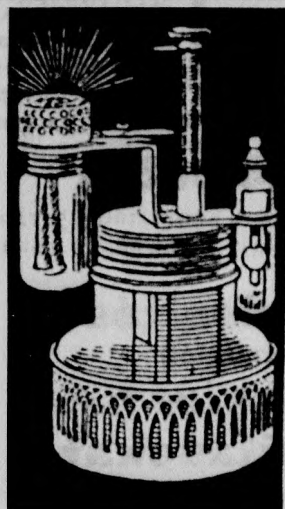
A szabadkai Jakab-titkár.

Valami Forgách Dezső nevű, Székesfehérvárról belügyminiszteri határozattal tiltott egyén idetévedt Szabadkára, s itt a szegény munkások filléreiből élősködő Jakab-titkár lett. Eddig ezzel az alakkal nem akartunk érdeme szerint foglalkozni, egy helyi lapban ma megjelent nyilatkozata azonban arra kényszerít, hogy ne tévesszük szem elől.

Mai nyilatkozata Román Nándor, a keresztényszocialisták titkára és Mészáros Béla, a keresztényszocialisták elnöke ellen irányul. E nyilatkozatot azért teteti közzé mert megirtuk, hogy a vörös jakab-majmok az utcán Román Nándorra lövöldöztek. Mai vezércikkünkben eléggé jellemeztük a lövöldöző gazembereket. Az a Forgách nevű egyén tiltakozik az ellen, hogy a lövöldözés megtörtént volna.

Nyilatkozatát kettő jellemzi: az arcátlan hazugság és a következtelenség. Nő meg még valami. Ez az utóbbi nagyon jellemző. O, minden munkást, aki neki pártadót nem fizet, olyannak tart, akivel, ha találkoznak, önkénytelenül revolverhez nyulnak az emberek. Ez a forgács Jakab csak a pártadó szerint becsüli meg a munkást. Pedig Román, mint becsületes munkás védi tudásával munkástársait, egyetlen fillért nem követelve tőlük, az a forgács Jakab meg, nem tudva megkezdett pályáján boldogulni, beállt Jakabnak, hogy a munkások filléreim ötfogásos, pezsgős ebédeket ebédelhessen. Ugyan melyik érdemel tiszteletet, melyik nem?

Most nyilatkozatának hazugságára. Ez a forgács azt állítja, hogy Mészáros Tavan-kuton „meggázolták.“ Arcátlan hazugság. Kiverték ám onnan Mészáros lelkesedése

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„Viktoria“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát!

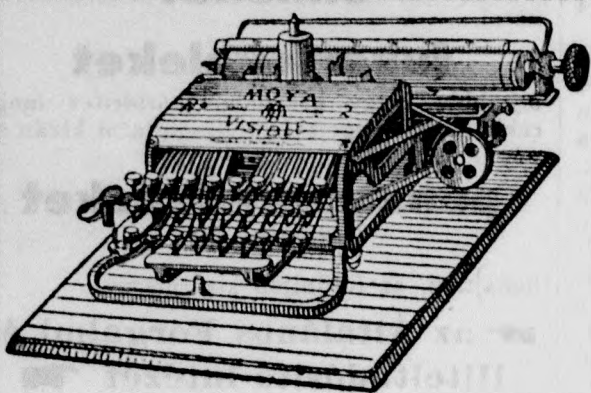
Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 koronáért utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat” 459-36-8

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Kapható: Szabadkán csak Mayerhof látszerésznél Főtéren.

Már nem drága az írógép!

»Moya« elsőrendű írógép csak 200 korona,

csekély részletfizetésre 20%-kal drágább. Látható írás, erős billentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. Három évi jótállás.

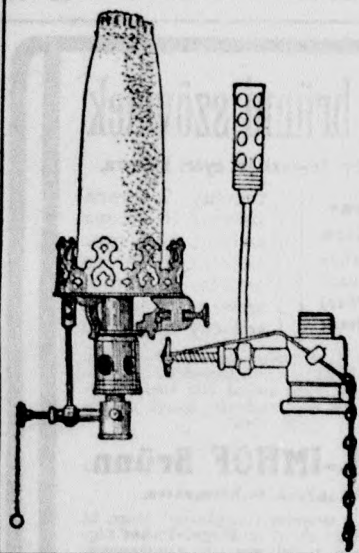
„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

írógép-osztálya

460-36-8

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

A gázlángok magától gyuladnak!

FIDIBUS villamos gázöngyújtó, mely a korona (Brenner) alá lesz srófolva és a kiálló gomb megnyomása, vagy magas helyen a lánc meghuzása által azonnal gyújt. Óriási előnye, hogy nem a láng felett van, így a készülék nem ég ki soha, mert a gyújtó része a gyújtás után hideg marad.

Esztergályozott rézből 2.50 korona utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Hat darab vételnél bérmentve.

461-36-8

A városi tűzoltó laktanyával

szemben 446-30-20

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

ELADÓ

100 mm. elsőrendű széna

és

100 htl. fehér rizlingi bor.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

472-6-3

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában

Rákóczi-utca 20. szám.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerésznél Szabadkán.

416-41